

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 832

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 20 octombrie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 490 din 30 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 436 alin. (1), art. 438 și art. 440 din Codul de procedură penală	2–5
Decizia nr. 493 din 30 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 346 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură penală	5–7
Decizia nr. 497 din 30 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală	7–10
Decizia nr. 564 din 12 iulie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 61 alin. (3)—(5) și ale anexei nr. 5 lit. a)—o) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor	10–12
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
7. — Ordin privind modificarea și completarea Ordinului Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, și a Ordinului Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene	13–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 490**

din 30 iunie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 436 alin. (1), art. 438 și art. 440 din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 436 alin. (1), art. 438 și art. 440 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Carmen Mariana Agache, Cosmin Gabriel Scărlătescu și Daniela Lorelay Dănoiu în Dosarul nr. 4.128/300/2005 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.739D/2015.

2. La apelul nominal răspund personal autorii excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorilor excepției. Partea Carmen Mariana Agache solicită admiterea excepției. Arată că, având calitatea de avocați în primă instanță, prin promovarea apelului au dobândit calitatea de părți, iar prin decizia pronunțată în apel s-a dispus inclusiv asupra drepturilor autorilor excepției. Cu toate acestea, autorii excepției susțin că nu pot promova calea extraordinară de atac a recursului în casație. În continuare, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 783 din 12 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 din 15 iunie 2009. Depune concluzii scrise în susținerea celor expuse oral. Părțile Cosmin Gabriel Scărlătescu și Daniela Lorelay Dănoiu solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, achiesând la cele expuse de partea Carmen Mariana Agache.

4. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca inadmisibilă. Apreciază că, în realitate, se solicită modificarea întregii instituții a recursului în casație din punctul de vedere al sferei titularilor și al cazurilor în care se poate promova această cale extraordinară de atac.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 17 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 4.128/300/2005, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 436 alin. (1), art. 438 și art. 440 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Carmen Mariana Agache, Cosmin Gabriel Scărlătescu și Daniela Lorelay Dănoiu cu ocazia soluționării unei cauze penale.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia arată că au avut calitatea de avocați din oficiu ai părților civile din dosar. Prin admiterea apelului împotriva sentinței de fond pronunțată de Judecătoria Sectorului 2, Curtea de Apel București a stabilit onorariul autorilor excepției la suma de

25.000 lei pentru fiecare, iar, în baza art. 421 pct. 1 lit. b) din Codul de procedură penală s-au respins, ca nefondate, apelurile declarate de autorii excepției împotriva încheierii de ședință din data de 17 octombrie 2015. Autorii excepției apreciază că, în calitate de avocați ai părților civile, s-au putut întemeia pe dispozițiile art. 409 alin. (1) lit. e) și f) din Codul de procedură penală pentru a introduce calea de atac a apelului. Cu toate acestea, deși au suferit o vătămare în drepturile lor legitime prin decizia penală pronunțată de Curtea de Apel București, referitor la onorariul convenit, autorii excepției arată că nu pot introduce calea de atac a recursului în casație, deoarece subiectele procesuale ce se încadrează în sfera titularilor sunt prevăzute de dispozițiile art. 436 alin. (1) din Codul de procedură penală, iar acestea nu fac referire și la avocați. Astfel, aceste dispoziții contravin prevederilor constituționale ale art. 16, art. 21, art. 24 și art. 129.

7. În continuare, se arată că prin nemenționarea avocaților ca persoane ce pot introduce calea de atac a recursului în casație se creează un vid legislativ cu consecințe ce determină și neconstituționalitatea dispozițiilor art. 438 și art. 440 din Codul de procedură penală. Astfel, din acest vid legislativ rezultă și lipsa unui motiv de casație pentru situația juridică expusă, ceea ce determină încălcarea prevederilor constituționale amintite.

8. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că limitarea sferei persoanelor care pot exercita recursul în casație și a motivelor ce pot fi invocate în această cale extraordinară de atac nu vine în contradicție cu dispozițiile constituționale și convenționale invocate de autorii excepției. Se susține că noua legislație procesual penală prevede o singură cale de atac ordinară, și anume apelul, recursul devenind astfel o cale extraordinară de atac, sub denumirea de „recurs în casație”, exercitat doar în cazuri anume prevăzute de lege și numai pentru motive de nelegalitate. Recursul în casație urmărește asigurarea unei practici unitare la nivelul întregii țări prin analizarea conformității hotărârilor definitive atacate cu regulile de drept, prin raportare la cazurile de casare expres și limitativ prevăzute de lege. Față de specificul acestei căi extraordinare de atac, legea impune condiții stricte cu privire la termenul de declarare, la cuprinsul cererii de recurs în casație și la titularii căii de atac, în scopul asigurării unei rigori și discipline procesuale și al evitării introducerii, în mod abuziv, a unor recursuri care nu se încadrează în motivele prevăzute de lege.

9. Instanța apreciază că reținerea neconstituționalității unui text de lege pentru considerentele expuse de autorii excepției ar presupune să se constate că părților fie nu li se recunoaște un grad de jurisdicție în condițiile impuse de tratatele internaționale, fie că, în raport de persoanele aflate în aceeași situație, se prevăd condiții diferite de declarare și examinare a căii de atac, fie că textele invocate limitează dreptul la apărare. Se susține că, în contextul concret al cauzei, autorii excepției au beneficiat de liberul acces la justiție, în condițiile impuse de particularitățile specifice poziției acestora, de calitatea lor

procesuală, dar și de momentul la care au intervenit în cursul procesului penal, instanța de judecată pronunțându-se asupra cererii lor. Prin enumerarea limitativă a titularilor căii extraordinare de atac în art. 436 alin. (1) din Codul de procedură penală, legiuitorul nu a intenționat să îngreudească accesul liber la justiție și nici dreptul la un recurs efectiv, fiind vorba despre o cale de atac exercitată numai împotriva unor hotărâri definitive, după parcurgerea etapei judecătii în primă instanță și în apel. Făcând referire la Decizia Curții Constituționale nr. 506 din 5 decembrie 2013, instanța arată că principiul dublului grad de jurisdicție prevăzut de art. 2 paragraful 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție este recunoscut numai în materie penală și doar dacă obiectul judecătii îl formează raportul penal de conflict. Or, recurenții — autori ai excepției nu sunt parte a acestui raport, aceștia având calitatea de apărători din oficiu desemnați pentru părțile civile din dosar.

10. În ceea ce privește neconstituționalitatea art. 438 din Codul de procedură penală, instanța apreciază că, în contextul noii politici penale în care se urmărește asigurarea celerității procesului penal, au fost restrânse cazurile de casare numai la anumite motive de nelegalitate și au fost eliminate cele formale și fără impact major asupra legalității. Acest text de lege nu este în contradicție cu dispozițiile constituționale și nici cu cele ale Convenției, atât timp cât recursul constituie o cale de atac ce poate fi exercitată numai împotriva hotărârilor definitive și doar în cazuri strict determinate, de violare gravă a legii, ducând la o judecată care nu poartă asupra fondului, ci exclusiv asupra corectei aplicări a legii.

11. În concluzie, instanța apreciază că, în calea de atac extraordinară a recursului în casație, sunt vizate aspecte importante care au legătură cu fondul cauzei ce țin de vinovăție și elementele infracțiunii de natură să conducă la o concluzie care să justifice înlăturarea caracterului definitiv al unei hotărâri judecătorești. Cu privire la chestiunile care țin de onorarii sau amenzi judiciare există mijloace specifice prin care pot fi remediate, recursul în casație fiind dedicat doar împrejurărilor ce țin de fondul cauzei, respectiv chestiunilor care conduc asupra soluției de condamnare sau achitare și consecințelor acestora asupra situației condamnatului.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Având în vedere prevederile art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală, apreciază că dispozițiile art. 438 din Codul de procedură penală sunt conforme cu prevederile constituționale invocate de autorii excepției. Arată că, atunci când a reglementat recursul în casație, legiuitorul infraconstituțional a avut în vedere atât necesitatea de a îndrepta hotărârile definitive, dar nelegale, cât și necesitatea de a asigura siguranța și stabilitatea circuitului juridic. De aceea s-a impus o limitare a cazurilor care pot constitui temei pentru declararea unui recurs în casație, cât și a persoanelor care pot invoca aceste cazuri, din perspectiva interesului procesual.

14. Se susține că prevederile art. 21 din Constituție și cele ale art. 6 din Convenție nu au fost încălcate, câtă vreme părțile interesate au putut apela la o instanță de judecată care se bucură de jurisdicție deplină, putând să se prevaleze de toate garanțiile procesuale specifice unui proces echitabil. În ceea ce privește accesul liber la justiție, arată că acesta nu presupune accesul la toate structurile judecătorești și la toate gradele de jurisdicție. Acest drept poate fi supus unor condiționări de fond și formă, iar existența uneia ori a mai multor căi de atac nu este impusă, pentru toate cazurile, nici de Constituție și nici de vreun

tratată internațional la care România este parte. În continuare, apreciază că nici critica privind pretinsa nerespectare a dreptului la apărare nu este întemeiată. Dispozițiile legale criticate nu restrâng în niciun fel dreptul la apărare al părții care formulează cererea de recurs în casație, aceasta putând fi asistată de un avocat în tot cursul judecătii, avocat care are dreptul să consulte actele dosarului, să pună întrebări părților și altor subiecți procesuali, să exercite drepturile procesuale ale părții pe care o asistă, să formuleze plângeri, cereri, memorii, excepții și obiecțiuni. De asemenea, dispozițiile criticate se aplică în mod egal tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei juridice fără privilegii sau discriminări, fiind conforme cu prevederile art. 16 din Constituție.

15. **Avocatul Poporului** arată că dispozițiile legale care stabilesc titularii dreptului de a formula cerere de recurs în casație au făcut obiectul controlului de constituționalitate prin raportare la art. 16 din Constituție, Curtea Constituțională reținând că restrângerea de către legiuitor a titularilor dreptului de a formula cerere de recurs în casație la cei prevăzuți la art. 436 alin. (1) din Codul de procedură penală și a hotărârilor ce pot fi supuse casării la cele prevăzute la art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală este justificată de finalitatea instituției analizate, aceea de verificare a conformității hotărârilor atacate cu regulile de drept aplicabile, și de natura acesteia, cea de cale extraordinară de atac. Referitor la criticile de neconstituționalitate aduse dispozițiilor art. 436 alin. (1), art. 438 și art. 440 din Codul de procedură penală, prin raportare la art. 20, art. 21, art. 23 și art. 53 din Legea fundamentală, precum și la prevederile convenționale invocate, apreciază că acestea nu pot fi reținute. Apreciază că finalitatea recursului în casație este aceea de a înlătura erorile de drept comise de curțile de apel, ca instanțe de apel, prin raportare la cazurile de casare expres și limitativ prevăzute de lege. În plus, necesitatea îndreptării hotărârilor penale definitive contrare legii trebuie conciliată cu autoritatea de lucru judecat a acestor hotărâri și cu nevoia de a asigura stabilitatea raporturilor juridice formate pe baza lor. În ceea ce privește restrângerea dreptului persoanei vătămate la dublul grad de jurisdicție, face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 424/2015, prin care s-a reținut că, prin reducerea numărului motivelor de recurs în casație, legiuitorul a urmărit atât degrevarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, cât și asigurarea specificului acestei căi extraordinare de atac. În plus, textele legale criticate constituie reguli de procedură a căror stabilire se poate face numai prin lege, potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție.

16. În final, în ceea ce privește principiul previzibilității legii, Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate sunt suficient de clare, predictibile și neechivoce, destinatarul normei juridice fiind capabil să-și adapteze conduita în funcție de conținutul acesteia, în concordanță cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, care consacră principiul respectării obligatorii a legilor.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 436 alin. (1), art. 438 și art. 440 din Codul de procedură penală, cu următorul conținut:

— Art. 436 alin. (1): „(1) Pot formula cerere de recurs în casație:

a) procurorul, în ceea ce privește latura penală și latura civilă;
b) inculpatul, în ceea ce privește latura penală și latura civilă, împotriva hotărârilor prin care s-a dispus condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei ori încetarea procesului penal;

c) partea civilă și partea responsabilă civilmente, în ceea ce privește latura civilă, iar referitor la latura penală, în măsura în care soluția din această latură a influențat soluția în latura civilă.”;

— Art. 438: „(1) Hotărârile sunt supuse casării în următoarele cazuri:

1. în cursul judecării nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente;

2—6. abrogat

7. inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală;

8. în mod greșit s-a dispus încetarea procesului penal;

9.—10. abrogat

11. nu s-a constatat grațierea sau în mod greșit s-a constatat că pedeapsa aplicată inculpatului a fost grațiată;

12. s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege;

13—14. abrogat

(2) Cazurile prevăzute la alin. (1) pot constitui temei al casării hotărârii doar dacă nu au fost invocate pe calea apelului sau în cursul judecării apelului ori dacă, deși au fost invocate, au fost respinse sau instanța a omis să se pronunțe asupra lor.

(3) În cazul în care cererea de recurs în casație a fost respinsă, partea sau procurorul care a declarat recursul în casație nu mai poate formula o nouă cerere împotriva aceleiași hotărâri, indiferent de motivul invocat.”;

— Art. 440: „(1) Admisibilitatea cererii de recurs în casație se examinează în camera de consiliu de un complet format din un judecător, după depunerea raportului magistratului-asistent și atunci când procedura de comunicare este legal îndeplinită.

(2) Dacă cererea de recurs în casație nu este făcută în termenul prevăzut de lege sau dacă nu s-au respectat dispozițiile art. 434, art. 436 alin. (1), (2) și (6), art. 437 și 438 ori dacă cererea este vădit nefondată, instanța respinge, prin încheiere definitivă, cererea de recurs în casație.

(3) Dacă cererea de recurs în casație a fost retrasă, instanța ia act de retragere, prin încheiere.

(4) În cazul în care instanța constată că cererea îndeplinește condițiile prevăzute la art. 434—438, dispune prin încheiere admiterea în principiu a cererii de recurs în casație și trimite cauza în vederea judecării recursului în casație.”

20. În opinia autorilor excepției, dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) potrivit căruia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 24 referitor la dreptul la apărare, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 129 referitor la căile de atac.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorii acesteia susțin că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece reglementează dreptul de a formula cerere de recurs în casație numai în ceea ce privește

procurorul, inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente. Având în vedere acest aspect, Curtea constată că, analizând o critică de neconstituționalitate identică, a respins excepția de neconstituționalitate, prin Decizia nr. 424 din 9 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 21 august 2015. Cu acel prilej, Curtea a statuat că, potrivit noului Cod de procedură penală, recursul a devenit o cale extraordinară de atac, denumită recurs în casație, ce are ca scop controlul legalității hotărârilor judecătorești definitive, finalitatea acestuia fiind aceea de a înlătura erorile de drept comise de curțile de apel, ca instanțe de apel, prin raportare la cazurile de casare expres și limitativ prevăzute de lege.

22. În continuare, Curtea a reținut că titularii dreptului de a promova calea extraordinară de atac analizată sunt, conform art. 436 alin. (1) din Codul de procedură penală: procurorul, în ceea ce privește latura penală și latura civilă; inculpatul, în ceea ce privește latura penală și latura civilă, împotriva hotărârilor prin care s-a dispus condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei ori încetarea procesului penal; și partea civilă și partea responsabilă civilmente, în ceea ce privește latura civilă, iar referitor la latura penală, în măsura în care soluția din această latură a influențat soluția în latura civilă. Astfel, nu pot declara recurs în casație persoana vătămată, martorul, expertul, interpretul, avocatul sau vreo altă persoană ale cărei drepturi legitime au fost încălcate prin măsuri sau acte ale instanței, acestea putându-și valorifica drepturile doar pe calea apelului, conform art. 409 din Codul de procedură penală.

23. Curtea a reținut, totodată, că, așa cum reiese și din Expunerea de motive a Legii nr. 255/2013, prin reducerea numărului motivelor de recurs în casație, prevăzute la art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală, legiuitorul a urmărit, pe de o parte, degrevarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar, pe de altă parte, asigurarea specificului acestei căi extraordinare de atac. În realizarea acestui scop, au fost menținute, ca motive ale recursului în casație, doar acelea care vizează îndreptarea erorilor de drept, fiind eliminate din sfera acestei instituții și din competența Înaltei Curți de Casație și Justiție motivele care vizau aspecte procedurale și care au fost transformate în motive ale contestației în anulare, potrivit naturii acestei căi de atac.

24. Având în vedere argumentele expuse anterior și raportând textele criticate la scopul recursului în casație, Curtea a constatat că restrângerea de către legiuitor a titularilor dreptului de a formula cerere de recurs în casație la cei prevăzuți la art. 436 alin. (1) din Codul de procedură penală și a hotărârilor ce pot fi supuse casării la cele prevăzute la art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală, așa cum acesta a fost modificat prin dispozițiile art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013, este justificată de finalitatea instituției analizate, aceea de verificare a conformității hotărârilor atacate cu regulile de drept aplicabile, și de natura acesteia, cea de cale extraordinară de atac.

25. Pentru acest motiv, Curtea a apreciat că textele criticate nu creează discriminare între titularii dreptului de a promova recurs în casație și ceilalți participanți la procesul penal, întrucât aceștia din urmă se află, din această perspectivă, într-o situație juridică diferită, eventualele lor interese procesuale putând fi valorificate doar în condițiile permise de lege.

26. Totodată, Curtea nu a putut reține nici încălcarea prin textele criticate a dreptului de acces liber la justiție al celorlalți participanți la procesul penal, care nu se regăsesc printre titularii dreptului de a promova recurs în casație, prevăzuți la art. 436 alin. (1) din Codul de procedură penală.

27. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să ducă la reconsiderarea acestei jurisprudențe, Curtea apreciază că atât soluția cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Carmen Mariana Agache, Cosmin Gabriel Scărlătescu și Daniela Lorelay Dănoiu în Dosarul nr. 4.128/300/2005 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și constată că dispozițiile art. 436 alin. (1), art. 438 și art. 440 din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport de criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 iunie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 493

din 30 iunie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 346 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 346 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gerenyi Istvan Peter în Dosarul nr. 509/35/2015 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori — Judecătorul de cameră preliminară. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.781D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției ca inadmisibilă. Arată că în speța în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate nu s-a pus problema excluderii vreunei probe, ci, dimpotrivă s-a constatat legalitatea actului de sesizare. Pe de altă parte, textul de lege criticat a mai fost examinat de instanța de contencios constituțional din perspectiva unor critici similare neconstatându-se încălcarea dispozițiilor constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 20 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 509/35/2015, **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori — Judecătorul de cameră preliminară a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 346 alin. (3) lit. a) din**

Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gerenyi Istvan Peter, cu ocazia soluționării unei cauze penale.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că dispozițiile art. 346 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură penală limitează posibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a dispune restituirea cauzei la parchet, în cazul constatării neregularității rechizitoriului, la situația în care neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecății. Astfel, deși judecătorul de cameră preliminară constată că majoritatea probelor au fost nelegal sau neloial administrate dispunând excluderea acestora, rămânând, totuși, anumite probe neexcluse, se vede obligat să dispună începerea judecății, în baza probelor neexcluse, cu toate că urmărirea penală s-a desfășurat în condiții de inechitate. Toate aceste aspecte converg la încălcarea prevederilor art. 11, art. 20, art. 21 alin. (3), art. 124 alin. (3) și art. 148 alin. (2) din Constituție, precum și a celor ale art. 6 și art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

6. **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori — Judecătorul de cameră preliminară** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că, din examinarea motivelor invocate în susținerea excepției, rezultă că autorul acesteia în fapt nu critică dispozițiile art. 346 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură penală pentru ceea ce conțin acestea, ci pentru ceea ce nu conțin. Astfel, în opinia Guvernului, nu ne aflăm în prezența unei veritabile excepții de neconstituționalitate. În subsidiar, apreciază că excepția este neîntemeiată. Art. 346 alin. (3) din Codul de procedură penală reglementează cazurile în care judecătorul de cameră preliminară dispune restituirea cauzei la parchet. Astfel,

având în vedere prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție, opinează că dispozițiile legale criticate nu afectează dreptul la un proces echitabil, reglementat de art. 21 din Constituție, câtă vreme nu afectează dreptul inculpatului a cărui cauză nu a fost restituită la parchet de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces public, judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că din examinarea motivelor invocate în susținerea excepției, rezultă că autorul acesteia nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile invocate, ci dorește adăugarea unui nou caz de restituire a dosarului la parchet. Acceptarea unei asemenea critici ar echivala cu transformarea instanței de contencios constituțional într-un legislator pozitiv, ceea ce ar contraveni art. 61 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „Parlamentul este [...] unica autoritate legiuitoare a țării”, fiind în contradicție și cu dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 346 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură penală, cu următorul conținut: „(3) *Judecătorul de cameră preliminară restituie cauza la parchet dacă: a) rechizitoriul este neregularitar întocmit, iar neregularitatea nu a fost remediată de procuror în termenul prevăzut la art. 345 alin. (3), dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecății;*”.

13. În opinia autorului excepției, dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 11 alin. (2) referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) potrivit cărora părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 124 alin. (3) potrivit cărora judecătorii sunt independenți și se supun numai legii și art. 148 alin. (2) referitor la integrarea în Uniunea Europeană. De asemenea, se invocă prevederile art. 6 paragraful 1 și paragraful 3 și art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, răspunzând unei critici identice, prin Decizia nr. 257 din 5 mai 2016*), nepublicată până la data pronunțării prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, Partea I, a reținut că o instituție asemănătoare celei solicitate de către autorul excepției a fost reglementată în art. 333 din Codul de procedură penală din 1968, care prevedea că „*În tot cursul judecății instanța se poate desesiza și restitui dosarul procurorului, când din administrarea probelor sau din dezbateri rezultă că urmărirea penală nu este completă și că în fața instanței nu s-ar putea face completarea acesteia decât cu mare întârziere; instanța este obligată să arate motivele pentru care, potrivit alineatului precedent, a dispus restituirea, indicând totodată faptele și împrejurările ce urmează a fi constatate și prin ce anume mijloace de probă.[...]*”.

15. Curtea a constatat că această instituție a fost eliminată din fondul activ al legislației prin art. 1 pct. 158 din Legea nr. 356/2006 pentru modificarea și completarea Codului de

procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006. Potrivit expunerii de motive a legii «a fost restrânsă posibilitatea instanței de a restitui cauza la procuror, aceasta limitându-se doar pentru cazurile de încălcări procedurale prevăzute de art. 197 privind cauzele de nulitate. Din practica judiciară a rezultat această necesitate în condițiile în care în „spatele” multor restituiri pentru completarea urmăririi penale se ascundeau de fapt soluții ce ar fi putut fi de achitare. De asemenea, pentru celeritate instanța este în acest fel determinată să procedeze la o completare a urmăririi penale prin cercetarea judecătorească, evitându-se tergiversarea soluționării prin „plimbarea” dosarului între instanță și parchet.»

16. În continuare, Curtea a observat că, potrivit concepției legiuitorului reflectată în Codul de procedură penală, instituția procesuală a camerei preliminare nu aparține nici urmăririi penale, nici judecății, fiind echivalentă unei noi faze a procesului penal. Totodată, Curtea a reținut că, din reglementarea atribuțiilor pe care funcția exercitată de judecătorul de cameră preliminară le presupune, activitatea acestuia nu privește fondul cauzei, actul procesual exercitat de către acesta neantamând și nedispunând, în sens pozitiv sau negativ, cu privire la elementele esențiale ale raportului de conflict: faptă, persoană și vinovăție (în acest sens, Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014). De asemenea, Curtea a reținut că obiectul procedurii desfășurate în camera preliminară îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Prin urmare, acesta se circumscrie unor aspecte referitoare la competență și la legalitatea fie a sesizării, fie a administrării probelor care fundamentează acuzația în materie penală. Așa fiind, judecătorul de cameră preliminară nu se poate pronunța asupra aspectelor legate de temeinicia acuzației, aceasta fiind atributul exclusiv al instanței competente să judece fondul cauzei. Nu în ultimul rând, Curtea a constatat că obiectul acestei proceduri este de a stabili dacă urmărirea penală și rechizitoriul sunt apte să declanșeze faza de judecată ori trebuie refăcute, iar, în ipoteza începerii judecății, de a stabili care sunt actele asupra cărora aceasta va purta și pe care părțile și ceilalți participanți își vor putea întemeia susținerile ori pe care trebuie să le combată (Decizia nr. 838 din 8 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 1 martie 2016).

17. Astfel, Curtea a constatat că în procedura camerei preliminare, instanța de judecată va analiza și se va pronunța, în consecință, asupra legalității sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală. Restituirea cauzei la parchet de către judecătorul de cameră preliminară ca urmare a excluderii tuturor probelor administrate în cursul urmăririi penale se impune având în vedere necesitatea refacerii în totalitate a urmăririi penale, probele administrate anterior neputând fi valorificate în niciun mod, fiind considerate a fi fost obținute în mod nelegal. Această soluție nu presupune însă că judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra temeiniciei acuzației sau asupra faptului dacă probele respective sunt sau nu suficiente pentru a întemeia o acuzație.

18. Curtea a apreciat că, dacă s-ar admite susținerile autorilor excepției, s-ar ajunge la situația în care judecătorul de cameră preliminară, în cazul excluderii doar a unor probe, ar trebui să facă aprecieri asupra probelor rămase din perspectiva temeiniciei susținerii unei acuzații. Or, prin prisma atribuțiilor procesuale încredințate judecătorului de cameră preliminară, în contextul separării funcțiilor judiciare, acestuia îi revine funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată, iar nu stabilirea vinovăției sau nevinovăției inculpatului. În continuare, Curtea a observat că, potrivit art. 396 alin. (2) din Codul de procedură penală, „*Condamnarea se pronunță dacă instanța*

*) Decizia Curții Constituționale nr. 257 din 5 mai 2016 a fost publicată ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 19 iulie 2016.

constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat[...]. Astfel, în cazul în care probele neexcluse nu sunt suficiente pentru a fundamenta vinovăția inculpatului, instanța, potrivit art. 396 alin. (1) din același act normativ, pronunță o soluție de achitare a inculpatului. De asemenea, potrivit art. 385 din Codul de procedură penală, „Dacă din cercetarea judecătorească rezultă că pentru lămurirea faptelor sau împrejurărilor cauzei este necesară administrarea de probe noi, instanța dispune fie

judecarea cauzei în continuare, fie amânarea ei pentru administrarea probelor”.

19. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să ducă la reconsiderarea acestei jurisprudențe, Curtea apreciază că atât soluția cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

20. În final, Curtea constată că dispozițiile art. 148 din Constituție nu au incidență în soluționarea prezentei excepții de neconstituționalitate.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gerenyi Istvan Peter în Dosarul nr. 509/35/2015 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori — Judecătorul de cameră preliminară și constată că dispozițiile art. 346 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport de criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori — Judecătorul de cameră preliminară și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 iunie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 497 din 30 iunie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

constituționalității dispozițiilor de lege criticate respingând excepțiile de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 7 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 15.858/300/2014 (2.693/2015), **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Andrei Ion Stoenescu cu ocazia soluționării apelurilor declarate împotriva unei sentințe penale a Judecătoriei Sectorului 2 București.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal sunt neconstituționale, deoarece nu prevăd un cuantum maxim al sporului, astfel încât se ajunge la situații în care sporul depășește orice limită rezonabilă de pedeapsă. În ceea ce privește dispozițiile art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, se susține că trebuia întocmit câte un rechizitoriu pentru fiecare faptă și, în consecință, judecata să se desfășoare separat pentru fiecare faptă. În schimb, cauzele au fost reunite din motive de celeritate astfel încât judecata a fost inechitabilă.

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Andrei Ion Stoenescu în Dosarul nr. 15.858/300/2014 (2.693/2015) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.842D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției ca neîntemeiată. Arată că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat asupra

Apreciază că atunci când a redactat aceste dispoziții, legiuitorul s-a referit la recunoașterea fiecărei fapte în parte, și nu la recunoașterea tuturor faptelor reținute prin rechizitoriu.

6. Curtea de Apel București — Secția a II-a penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Tratamentul sancționator mai aspru al concursului de infracțiuni în comparație cu tratamentul sancționator al unității de infracțiuni este justificat de împrejurarea că săvârșirea mai multor infracțiuni de către aceeași persoană demonstrează o perseverență a acesteia pe calea infracțională, fiind necesare sisteme de sancționare adecvate pentru asigurarea constrângerii și reeducării. Astfel, nu se poate reține că art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal aduce atingere dispozițiilor art. 23 alin. (12) din Constituție, de vreme ce situația unei persoane cercetate pentru comiterea mai multor infracțiuni nu este identică celei ale unei persoane cercetate pentru comiterea unei singure infracțiuni. În ceea ce privește art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, se arată că aceste dispoziții reglementează o cauză de reducere a pedepsei în ipoteza parcurgerii procedurii în cazul recunoașterii învinuirii. Totodată, conform art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală acest beneficiu este aplicabil în cazul în care inculpatul „recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa”. Aplicarea acestui beneficiu, ca urmare a opțiunii pe care legiuitorul o are în cadrul politicii penale, este acordat prin raportare la atitudinea procesuală a inculpatului cu privire la toate faptele pentru care a fost trimis în judecată și nu prin raportare la atitudinea procesuală a inculpatului cu privire la fiecare faptă. De asemenea, nu se poate reține posibilitatea Curții Constituționale de a interveni pe plan legislativ, instanța de contencios constituțional nefiind legislator pozitiv.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul**, în ce privește critica referitoare la cuantumul pedepsei rezultante în cazul concursului de infracțiuni, care poate depăși, în unele cazuri, pedeapsa aplicată pentru o infracțiune mai gravă, apreciază că tratamentul penal al concursului de infracțiuni este justificat de atitudinea autorului față de legea penală, manifestată prin încălcări repetate ale acesteia, realitate ce impune un sistem sancționator mai aspru comparativ cu cel aplicabil în cazul săvârșirii unei singure infracțiuni. Reglementarea este stabilită de lege, și se aplică în mod egal persoanelor aflate în aceeași situație, în conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție, motiv pentru care apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În continuare, făcând referire la Decizia nr. 484 din 23 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 10 august 2015, apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală este neîntemeiată.

9. **Avocatul Poporului** arată că, în ceea ce privește dispozițiile art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a transmis punctul de vedere în dosarele nr. 177D/2014, nr. 393D/2014 și altele, în sensul constituționalității acestora, punct de vedere reținut în deciziile nr. 489 din 25 septembrie 2014 și nr. 591 din 21 octombrie 2014. Referitor la art. 39 alin. (1) din Codul penal, arată că punctul de vedere al Avocatului Poporului, potrivit căruia textul de lege criticat este constituțional, a fost transmis în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.660D/2015.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, art. 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală. Dispozițiile art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală au fost modificate prin art. I pct. 100 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016. Cu toate acestea, Curtea observă că aplicabile cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate sunt dispozițiile art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, în forma anterioară modificării. Astfel, având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să se pronunțe asupra dispozițiilor art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, în forma anterioară modificării. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

— Art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal: „(1) În caz de concurs de infracțiuni, se stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte și se aplică pedeapsa, după cum urmează: [...]

b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;”;

— Art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală: „Când judecata s-a desfășurat în condițiile art. 375 alin. (1) și (2), când cererea inculpatului ca judecata să aibă loc în aceste condiții a fost respinsă sau când cercetarea judecătorească a avut loc în condițiile art. 377 alin. (5) ori art. 395 alin. (2), iar instanța reține aceeași situație de fapt ca cea descrisă în actul de sesizare și recunoscută de către inculpat, în caz de condamnare sau amânare a aplicării pedepsei, limitele de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii se reduc cu o treime, iar în cazul pedepsei amenzii, cu o pătrime.”

13. În opinia autorului excepției, dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 11 alin. (2) referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) potrivit cărora părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil și art. 23 alin. (12) potrivit cărora nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal, Curtea reține că, prin Decizia nr. 711 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 913 din 9 decembrie 2015 și Decizia nr. 782 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 22 ianuarie 2016, a constatat că actualul Cod penal reglementează un regim juridic de sancționare a celor două forme de concurs de infracțiuni - real și formal, privitor la persoana fizică, infractor major, în cadrul căruia se poate observa o pluralitate de sisteme de sancționare, cu modificări substanțiale față de concepția Codului penal din 1969. Astfel, art. 39 alin. (1) din Codul penal instituie sancționarea concursului de infracțiuni potrivit sistemului absorbției, când s-au stabilit pedeapsa cu detențiunea pe viață și una sau mai multe pedepse cu

închisoarea sau amenda [lit. a)], sistemului cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix, în cazul în care pentru infracțiunile concurente s-au aplicat numai pedepse cu închisoarea sau numai pedepse cu amenda [lit. b) și c)], sistemului cumulului aritmetic între pedeapsa închisorii și pedeapsa amenzii, când au fost aplicate ambele tipuri de sancțiuni [lit. d)] și un sistem mixt, al cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix, combinat cu sistemul cumulului aritmetic, atunci când s-au stabilit mai multe pedepse de specie diferită — închisoare și amendă [lit. e)]. Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață [art. 39 alin. (2) din Codul penal].

15. Cu titlu de principiu, Curtea a reținut că, în noua reglementare, operațiunea de determinare concretă a pedepsei în cazul concursului de infracțiuni parcurge două etape, în prima etapă având loc stabilirea pedepsei pentru fiecare infracțiune concurentă în parte, iar în cea de-a doua aplicarea pedepsei pe care infractorul urmează să o execute pentru toate infracțiunile. Astfel, în prima etapă, instanța judecătorească realizează o individualizare a răspunderii penale pentru fiecare infracțiune care se află în pluralitatea de infracțiuni săvârșite de infractor, iar în cea de-a doua, aceeași instanță apreciază cu privire la ansamblul activității infracționale a infractorului, dând spre executare o pedeapsă pentru întreg ansamblul, pedepsa ce reflectă pericolul social ce reiese din comiterea infracțiunilor concurente. Așadar, potrivit prevederilor art. 39 alin. (1) lit. b) din actualul Cod penal, dacă pentru infracțiunile concurente s-au stabilit numai pedepse cu închisoarea, se va aplica pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite. În context, Curtea a reținut că o limitare cu privire la quantumul pedepsei rezultante ce urmează a fi executată se face prin dispozițiile art. 60 din Codul penal, aceasta neputând fi mai mare de 30 de ani de închisoare.

16. Prin aceleași decizii, Curtea a reținut că, întrucât săvârșirea mai multor infracțiuni de către aceeași persoană demonstrează o perseverență pe calea infracțională a acesteia, sunt necesare sisteme de sancționare adecvate pentru asigurarea constrângerii și reeducării, iar reglementarea acestora nu trebuie să se facă decât cu respectarea Constituției și a supremației sale.

17. De asemenea, Curtea nu a putut reține nici susținerile potrivit cărora prevederile criticate sunt în contradicție cu dispozițiile constituționale ale art. 23 privind libertatea individuală. Libertatea individuală nu are caracter absolut, fiind necesar a se exercita între coordonatele stabilite de ordinea de drept, așa încât încălcarea regulilor care compun ordinea de drept autorizează legiuitorul să reglementeze, în funcție de gravitatea comportamentului infracțional, norme penale care vizează direct libertatea persoanei. Aceste dispoziții penale însă trebuie să fie strict delimitate și condiționate, astfel încât libertatea individuală să fie respectată. Or, Curtea a constatat că normele criticate permit o individualizare judiciară a pedepsei principale (rezultante) în caz de concurs de infracțiuni „*în condițiile și în temeiul legii*”, potrivit art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, o garanție împotriva unei eventuale ingerințe arbitrare a judecătorului în libertatea individuală reprezentând-o limita generală a pedepsei închisorii impusă de lege. Așadar, o limitare cu privire la quantumul pedepsei rezultante ce urmează a fi executată se face prin dispozițiile art. 60 din Codul penal, aceasta neputând fi mai mare de 30 de ani de închisoare. Cu alte cuvinte, dacă sporul obligatoriu ar depăși limita generală a pedepsei închisorii impusă de lege, aceasta se va reduce corespunzător.

18. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, Curtea observă că s-a pronunțat prin Decizia nr. 484 din 23 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 10 august 2015, reținând că procedura simplificată de judecată în cazul recunoașterii învinuirii nu constituie o noutate în materie procesual penală, fiind reglementată pentru prima dată de dispozițiile art. 320¹ din Codul de procedură penală din 1968 — introduse prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010 —, cu titlu de derogare de la dreptul comun, ce presupune soluționarea cu celeritate a unor cauze penale pentru care cercetarea judecătorească propriu-zisă devine redundantă, întrucât în faza de urmărire penală au fost dezlegate toate aspectele legate de existența infracțiunii și de vinovăția inculpatului. Prin decizia anterior arătată, Curtea a reținut că reducerea limitelor speciale de pedeapsă ca urmare a recunoașterii învinuirii nu poate fi convertită într-un drept fundamental, ci reprezintă un beneficiu acordat de legiuitor, potrivit politicii sale penale, în anumite condiții, printre care se numără și recunoașterea în totalitate a faptelor reținute în sarcina inculpatului, tocmai caracterul integral al recunoașterii învinuirii fiind cel care face inutilă efectuarea cercetării judecătorești, așa cum este reglementată aceasta de dispozițiile art. 374 alin. (5)—(10) din actualul Cod de procedură penală. Având în vedere efectele procedurii de judecată simplificate, instanța poate respinge, în baza unor criterii obiective și rezonabile, cererea formulată de inculpat, întrucât, indiferent că recunoașterea învinuirii este totală sau parțială, ceea ce prevalează este existența unui proces echitabil, despre care nu se poate vorbi în măsura în care se neagă principiul aflării adevărului. Prin urmare, nu simpla recunoaștere a învinuirii, chiar și integrală, este determinantă pentru a se da eficiență unui proces echitabil desfășurat în limitele legalității și imparțialității, aceasta constituind doar o condiție procedurală, ci stabilirea vinovăției inculpatului cu privire la faptele reținute în sarcina sa. De altfel, având în vedere tocmai riscul exercitării de presiuni asupra inculpatului spre a-și recunoaște vinovăția și cu privire la fapte pe care nu le-a săvârșit, posibilitatea instanței de a respinge cererea de judecare a cauzei potrivit procedurii simplificate constituie o garanție a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 21 alin. (3) din Constituție și de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Judecătorul nu este obligat, în absența convingerii cu privire la sinceritatea inculpatului — chiar dacă acesta recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa —, să admită cererea formulată de inculpat, ceea ce reprezintă o materializare a principiului constituțional al înfăptuirii justiției de către instanțele judecătorești, consacrat de art. 124 din Legea fundamentală. Prin urmare, instanța are posibilitatea de a respinge cererea inculpatului, chiar și în condițiile unei recunoașteri totale a faptelor reținute în sarcina sa, atunci când nu este lămurită asupra împrejurărilor de fapt ale cauzei și consideră că judecata nu poate avea loc numai în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, ci trebuie să se facă potrivit dreptului comun.

19. În același sens sunt și Decizia nr. 198 din 9 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239 din 25 aprilie 2013, și Decizia nr. 409 din 8 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 26 noiembrie 2013, prin care Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de procedură penală din 1968, față de critici similare.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele deciziilor anterior menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Andrei Ion Stoescu în Dosarul nr. 15.858/300/2014 (2.693/2015) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și constată că dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport de criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a II-a penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 30 iunie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 564

din 12 iulie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 61 alin. (3)—(5) și ale anexei nr. 5 lit. a)—o) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simina Popescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 61 alin. (3)—(5) și ale anexei nr. 5 lit. a)—o) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, excepție ridicată de Societatea Vlas International — S.R.L. din comuna Gheorghe Lazăr, județul Ialomița, în Dosarul nr. 4.693/312/2014 al Tribunalului Arad — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului nr. 1.817D/2015 al Curții Constituționale.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 7 iulie 2016, cu participarea reprezentantului Ministerului Public și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art. 57 și art. 58 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a amânat pronunțarea pentru data de 12 iulie 2016, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 2 decembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 4.693/312/2014, **Tribunalul Arad — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 alin. (3)—(5) și ale anexei nr. 5 lit. a)—o)**

din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Vlas International — S.R.L. din comuna Gheorghe Lazăr, județul Ialomița, cu prilejul soluționării recursului împotriva Sentinței civile nr. 3.206 din 9 iunie 2015, pronunțate de Judecătoria Arad într-o cauză având ca obiect cererea de anulare a unui proces-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile de lege criticate sunt neconstituționale, având în vedere inexistența unor reglementări clare și precise în privința naturii juridice a tarifului de despăgubire și a modalității de aplicare a dispozițiilor privind calcularea și plata acestuia, în mod diferențiat, pentru depășirea masei maxime autorizate pe axă pentru marfa divizibilă transportată. Susține că lipsa de claritate și precizie a prevederilor art. 61 alin. (3)—(5) și ale anexei nr. 5 lit. a)—o) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 a determinat interpretări diferite privind calificarea și sancționarea contravenției. În susținerea criticilor de neconstituționalitate, invocă jurisprudența Curții Constituționale referitoare la prevederile art. 8 alin. (3) și ale anexei nr. 4 la Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România.

5. **Tribunalul Arad — Secția contencios administrativ și fiscal** apreciază că textele de lege criticate nu sunt neconstituționale, iar excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, prin raportare la art. 11 și art. 20 din

Constituție, deoarece, contrar art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, autorul excepției nu a motivat criticile de neconstituționalitate. De asemenea, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție. Astfel, dacă în cazul răspunderii contravenționale se urmărește sancționarea unei conduite ilicite, prin stabilirea răspunderii civile — în condițiile fostelor alin. (3)—(5) și anexei nr. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 — se tinde/tindea la repararea prejudiciului produs unui/unor subiecte de drept, în speță C.N.A.D.N.R. — S.A. — administratorul drumurilor publice aflate în domeniul public al statului. Așadar, legiuitorul a optat pentru stabilirea pe cale legală a tarifului de despăgubire aferent, în vederea asigurării unei modalități eficiente de recuperare a prejudiciului suferit, în considerarea importanței protejării rețelei de drumuri naționale din România și a necesității menținerii acesteia, pentru asigurarea deopotrivă a siguranței circulației și a condițiilor optime pentru desfășurarea traficului rutier. Ulterior, prin Legea nr. 198/2015, legiuitorul a revenit asupra acestei soluții legislative, astfel că prevederile referitoare la stabilirea/aplicarea tarifului cu titlu de despăgubire au fost abrogate, atât instituirea modalității de recuperare a prejudiciului prin tariful respectiv, cât și abrogarea acestei modalități constituind atribute ale legiuitorului.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 61 alin. (3)—(5) și ale anexei nr. 5 lit. a)—o) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 29 iunie 1998, cu modificările și completările ulterioare.

11. Curtea observă că prevederile art. 61 din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 au fost modificate, în substanța lor, prin art. I pct. 37 din Legea nr. 198/2015 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 16 iulie 2015, lege care a intrat în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I. De asemenea, Curtea observă că prevederile anexei nr. 5 la Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 au fost abrogate prin art. III din Legea nr. 198/2015.

12. Cu toate acestea, întrucât în cauza dedusă judecării instanței judecătorești produc efecte juridice dispozițiile art. 61 alin. (3)—(5) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 și ale anexei nr. 5 lit. a)—o) la Ordonanța Guvernului nr. 43/1997, în forma anterioară modificării, respectiv abrogării evidențiate anterior, Curtea, în lumina Deciziei sale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 549 din 3 august 2011, urmează a soluționa excepția de neconstituționalitate a acestor prevederi de lege, care au următorul cuprins:

— Art. 61 alin. (3)—(5): „(3) *Pe lângă amenzile contravenționale aplicate persoanelor fizice și juridice de către personalul cu atribuții de inspecție și control împuternicit de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii pentru nerespectarea prevederilor referitoare la circulația pe drumurile publice cu depășirea masei totale maxime admise, maselor maxime*

admise pe axe și/sau dimensiunilor maxime admise prevăzute în anexele nr. 2 și 3, contravenientul are obligația de a achita în contul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A., respectiv al administratorului drumului, cu titlu de tarif de despăgubire, sumele stabilite potrivit anexei nr. 5.

(4) *Agentul constatator va face mențiuni în procesul-verbal de constatare a contravenției și despre contravaloarea despăgubirii și modul de achitare a acesteia.*

(5) *Sumele încasate cu titlu de tarif de despăgubire, potrivit alin. (3), vor reveni ca venituri proprii Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A., respectiv administratorului drumului, și vor fi utilizate în exclusivitate pentru finanțarea lucrărilor de construcție, modernizare, întreținere și reparație a drumurilor naționale, precum și pentru garantarea și rambursarea creditelor externe și interne contractate în acest scop.*

Anexa nr. 5 la Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 stabilește cuantumul tarifului de despăgubire aplicabil pentru încălcarea prevederilor referitoare la circulația pe drumurile publice cu depășirea masei totale maxime admise, maselor maxime admise pe axe și/sau dimensiunilor maxime admise prevăzute în anexele nr. 2 și 3 la ordonanță.

13. În opinia autoarei excepției, textele de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) care consacră obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern și art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 61 alin. (3)—(5) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 și ale anexei nr. 5 la același act normativ stabilesc obligația contravenienților de a achita sumele stabilite „cu titlu de tarif de despăgubire”, pe lângă amenzile prevăzute pentru săvârșirea faptelor calificate drept contravenții prin Ordonanța Guvernului nr. 43/1997. Astfel, pe lângă amenzile contravenționale aplicate persoanelor fizice și juridice pentru nerespectarea prevederilor referitoare la circulația pe drumurile publice cu depășirea masei totale maxime admise, a maselor maxime admise pe axe și/sau dimensiunilor maxime admise prevăzute în anexele nr. 2 și 3 la ordonanța menționată, contravenientul are obligația de a achita cu titlu de tarif de despăgubire sumele stabilite potrivit Anexei nr. 5 la ordonanță. Sumele încasate cu titlu de tarif de despăgubire reprezintă venituri proprii ale Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A., respectiv ale administratorului drumului, utilizate în exclusivitate pentru finanțarea lucrărilor de construcție, modernizare, întreținere și reparație a drumurilor naționale, precum și pentru garantarea și rambursarea creditelor externe și interne contractate în acest scop.

15. Astfel, Curtea reține că o asemenea reglementare dă expresie normei stabilite prin art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, potrivit căreia prin actele normative prin care se reglementează contravenții „se pot stabili și tarife de determinare a despăgubirilor pentru pagubele pricinuite prin săvârșirea contravențiilor”.

16. De asemenea, impunerea achitării concomitente a unei amenzi contravenționale și a unui tarif de despăgubire se justifică prin posibilitatea cumulării răspunderii contravenționale cu răspunderea civilă delictuală. Astfel, dacă în cazul răspunderii contravenționale se urmărește sancționarea unei conduite ilicite, prin stabilirea răspunderii civile se tinde la repararea prejudiciului produs unui anumit subiect de drept, în speță, Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România, care, potrivit art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2003 pentru înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri

Naționale din România — S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Națională a Drumurilor din România”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 694 din 3 octombrie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 47/2004, cu modificările și completările ulterioare, este persoană juridică de interes strategic național, care desfășoară, în principal, activități de interes public național în domeniul administrării drumurilor naționale și autostrăzilor. Stabilirea pe cale legală a tarifului de despăgubire se impune în vederea asigurării unei modalități eficiente de recuperare a prejudiciului suferit, în considerarea importanței protejării rețelei de drumuri naționale din România și a necesității menținerii acesteia într-o stare care să ofere deopotrivă siguranță circulației și condiții optime pentru desfășurarea traficului rutier.

17. În ceea ce privește aspectele invocate de autorul excepției referitoare la criteriile de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate pe care normele juridice trebuie să le îndeplinească, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate sunt redactate într-o manieră clară, lipsită de orice echivoc, de natură să satisfacă aceste exigențe, în acord deplin cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat, de exemplu, prin Hotărârea din 20 mai 1999, pronunțată în Cauza *Rekvenyi împotriva Ungariei*, că previzibilitatea consecințelor ce decurg dintr-un act normativ determinat nu poate avea o certitudine absolută, întrucât, oricât de dorită ar fi aceasta, ea ar da naștere unei rigidități excesive a reglementării.

18. De asemenea, în jurisprudența sa, concretizată în Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, precum și hotărârile din 25 mai 1993 și din 20 mai 1999, pronunțate în cauzele *Kokkinakis împotriva Greciei* și *Cantoni împotriva Franței*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că însemnătatea noțiunii de „previzibilitate” depinde în mare măsură de contextul textului de lege, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi. Previzibilitatea legii nu se opune ca persoana interesată să fie nevoită să recurgă la o bună consiliere pentru a evalua, la un nivel rezonabil în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar

putea decurge dintr-o anumită acțiune. Totodată, în considerarea principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. De aceea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulelor mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Interpretarea și aplicarea unor asemenea texte de lege depind de practică, astfel că funcția decizională acordată instanțelor de judecată servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent.

19. În plus, Curtea observă că o soluție legislativă similară constând în obligarea contravenientului la plata unui tarif cu titlu de despăgubire, pe lângă suma reprezentând amenda contravențională, se regăsea și în conținutul prevederilor art. 8 alin. (3) și ale anexei nr. 4 la Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România. Aceste prevederi de lege au fost supuse controlului de constituționalitate, iar prin mai multe decizii, Curtea Constituțională a respins excepțiile de neconstituționalitate (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 57 din 26 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2012, Decizia nr. 651 din 19 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 21 august 2012).

20. Distinct de acestea, Curtea precizează că stabilirea incidenței și aplicării, în speță, a legii contravenționale mai favorabile — Legea nr. 198/2015, care a modificat soluția legislativă cuprinsă de prevederile de lege criticate reprezintă atributul exclusiv al instanței judecătorești investite cu soluționarea cauzei.

21. În final, referitor la dispozițiile art. 11 și art. 20 din Constituție, Curtea constată că, în absența invocării unui act juridic internațional privind drepturile fundamentale ale omului, în raport de care prevederile de lege criticate ar fi în contradicție, aceste norme din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Vlase International — S.R.L. din comuna Gheorghe Lazăr, județul Ialomița, în Dosarul nr. 4.693/312/2014 al Tribunalului Arad — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 61 alin. (3)—(5) și ale anexei nr. 5 lit. a)—o) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Arad — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 iulie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ORDIN**privind modificarea și completarea Ordinului Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, și a Ordinului Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene**

Având în vedere prevederile art. 153 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 2 din Ordinul Băncii Naționale a României nr. 9/2010 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară de către instituțiile de credit, ca bază a contabilității și pentru întocmirea de situații financiare anuale individuale, începând cu exercițiul financiar al anului 2012, ale art. 22 și 54 din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 103 alin. (1) din Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, ale art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 37 din Legea nr. 127/2011 privind activitatea de emite de monedă electronică, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 4 alin. (3) lit. a) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 420 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 129 din Legea nr. 311/2015, ale art. 36 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2009, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 40 din Legea nr. 127/2011, cu modificările ulterioare, și ale art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

Banca Națională a României emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 890 și 890 bis din 30 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (3), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a¹), cu următorul cuprins:

„a¹) Directiva 2014/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea de informații nefinanciare și de informații privind diversitatea de către anumite întreprinderi și grupuri mari, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 330 din 15 noiembrie 2014;”.

2. Anexa nr. 1 se modifică și se completează potrivit prevederilor cuprinse în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540 și 540 bis din 20 iulie 2015, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — În înțelesul prezentului ordin sunt considerate entități de interes public instituțiile prevăzute la art. 2 lit. a)—c) și Fondul.”

2. Anexa „Reglementări contabile conforme cu directivele europene” se modifică și se completează potrivit prevederilor cuprinse în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2017.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,

Mugur Constantin Isărescu

București, 3 octombrie 2016.

Nr. 7.

ANEXA Nr. 1

MODIFICĂRI ȘI COMPLETĂRI

ale Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, cu modificările și completările ulterioare

1. După punctul 12 se introduce un nou punct, punctul 12¹, cu următorul cuprins:

„12¹. (1) Entitățile de interes public care, la data bilanțului, depășesc criteriul de a avea un număr mediu de 500 de angajați în cursul exercițiului financiar includ în raportul administratorilor o declarație nefinanciară care conține informații, în măsura în

care acestea sunt necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției entității și a impactului activității sale, privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului și combaterea corupției și a dării de mită, inclusiv:

a) o descriere succintă a modelului de afaceri al entității;

b) o descriere a politicilor adoptate de entitate în legătură cu aceste aspecte, inclusiv a procedurilor de diligență necesară aplicate;

c) rezultatele politicilor respective;

d) principalele riscuri legate de aceste aspecte care decurg din operațiunile entității, inclusiv, atunci când este relevant și proporțional, relațiile sale de afaceri, produsele sau serviciile sale care ar putea avea un impact negativ asupra domeniilor respective și modul în care entitatea gestionează riscurile respective;

e) indicatori-cheie de performanță nefinanciară relevanți pentru activitatea specifică a entității.

(2) Dacă entitatea nu pune în aplicare politici în ceea ce privește unul sau mai multe dintre aspectele menționate la alin. (1), declarația nefinanciară oferă o explicație clară și motivată cu privire la această opțiune.

(3) Declarația nefinanciară menționată la alin. (1) conține, de asemenea, după caz, trimiteri și explicații suplimentare privind sumele raportate în situațiile financiare anuale.

(4) Informațiile referitoare la evoluții iminente sau aspecte în curs de negociere pot fi omise în cazurile excepționale în care, potrivit avizului justificat în mod corespunzător al membrilor organelor de administrație, conducere și supraveghere, care acționează în limitele competențelor conferite de legislația națională și au o răspundere colectivă pentru avizul respectiv, prezentarea acestor informații ar aduce prejudicii grave poziției comerciale a entității, cu condiția ca aceste omisiuni să nu împiedice o înțelegere corectă și echilibrată a dezvoltării, performanței și poziției entității și a impactului activității sale.

(5) Pentru prezentarea informațiilor menționate la alin. (1), entitățile se pot baza pe cadrul de reglementare stabilit la nivel național, al Uniunii Europene sau la nivel internațional, cu precizarea explicită a acestora.

(6) Se consideră că entitățile care îndeplinesc obligația prevăzută la alin. (1) și-au îndeplinit obligația legată de analiza informațiilor nefinanciare prevăzută la pct. 11 alin. (3).

(7) O entitate care este filială este exonerată de obligația prevăzută la alin. (1) dacă entitatea respectivă și filialele sale sunt incluse în raportul consolidat al administratorilor întocmit la nivelul unei alte entități, în conformitate cu prevederile pct. 37.

(8) Auditorul statutar sau firma de audit are obligația de a verifica dacă s-a furnizat declarația nefinanciară menționată la alin. (1).”

2. La punctul 13 alineatul (1), după litera f) se introduce o nouă literă, litera g), cu următorul cuprins:

„g) o descriere a politicii de diversitate aplicate în ceea ce privește organele de administrație, conducere și supraveghere ale instituției de credit referitor la aspecte cum ar fi, de exemplu, vârsta, genul sau educația și experiența profesională, obiectivele acestei politici de diversitate, modul în care a fost pusă în aplicare și rezultatele în perioada de raportare. Dacă nu se aplică o astfel de politică, declarația conține o explicație în acest sens.”

3. La punctul 13, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Auditorul statutar sau firma de audit își exprimă avizul referitor la informațiile pregătite în temeiul alin. (1) lit. c) și d) și verifică dacă au fost prezentate informațiile menționate la alin. (1) lit. a), b), e), f) și g).”

4. La punctul 15, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Prevederile prezentului punct nu se aplică în cazul declarației nefinanciare menționate la pct. 12¹ alin. (1).”

5. După punctul 37 se introduce un nou punct, punctul 37¹, cu următorul cuprins:

„37¹. (1) Entitățile de interes public care sunt societăți-mamă și care, la data bilanțului pe o bază consolidată, depășesc criteriul de a avea un număr mediu de 500 angajați în cursul exercițiului financiar, includ în raportul consolidat al administratorilor o declarație nefinanciară consolidată care conține informații, în măsura în care acestea sunt necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției grupului și a impactului activității sale, privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și a dării de mită, inclusiv:

a) o descriere succintă a modelului de afaceri al grupului;

b) o descriere a politicilor adoptate de grup în legătură cu aceste aspecte, inclusiv a procedurilor de diligență necesară aplicate;

c) rezultatele politicilor respective;

d) principalele riscuri legate de aceste aspecte care decurg din operațiunile grupului, inclusiv, atunci când este relevant și proporțional, relațiile de afaceri, produsele sau serviciile sale care ar putea avea un impact negativ asupra domeniilor respective și modul în care grupul gestionează riscurile respective;

e) indicatori-cheie de performanță nefinanciară relevanți pentru activitatea specifică a entității.

(2) Dacă grupul nu pune în aplicare politici în ceea ce privește unul sau mai multe dintre aspectele menționate la alin. (1), declarația nefinanciară consolidată oferă o explicație clară și motivată în acest sens.

(3) Declarația nefinanciară consolidată menționată la alin. (1) conține, de asemenea, după caz, trimiteri și explicații suplimentare privind sumele raportate în situațiile financiare consolidate.

(4) Informațiile referitoare la evoluții iminente sau aspecte în curs de negociere pot fi omise în cazurile excepționale în care, potrivit avizului justificat în mod corespunzător al membrilor organelor de administrație, conducere și supraveghere, care acționează în limitele competențelor conferite de legislația națională și au o răspundere colectivă pentru avizul respectiv, prezentarea acestor informații ar aduce prejudicii grave poziției comerciale a grupului, cu condiția ca aceste omisiuni să nu împiedice o înțelegere corectă și echilibrată a dezvoltării, performanței și poziției grupului și a impactului activității sale.

(5) Pentru prezentarea informațiilor menționate la alin. (1), societatea-mamă se poate baza pe cadrul de reglementare stabilit la nivel național, al Uniunii Europene sau la nivel internațional, cu precizarea explicită a acestora.

(6) Se consideră că o societate-mamă care îndeplinește obligația prevăzută la alin. (1) și-a îndeplinit obligația legată de analiza informațiilor nefinanciare prevăzută la pct. 11 alin. (3) și la pct. 37.

(7) O societate-mamă care este de asemenea filială este exonerată de obligația prevăzută la alin. (1) dacă societatea-mamă exonerată respectivă și filialele sale sunt incluse în raportul consolidat al administratorilor întocmit la nivelul unei alte entități, în conformitate cu prevederile pct. 37.

(8) Auditorul statutar sau firma de audit are obligația de a verifica dacă s-a furnizat declarația nefinanciară consolidată menționată la alin. (1).”

6. La punctul 39, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Prevederile prezentului punct nu se aplică în cazul declarației nefinanciare consolidate menționate la pct. 37¹ alin. (1).”

MODIFICĂRI ȘI COMPLETĂRI
ale Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene,
aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015

1. La punctul 2, după litera a) se introduce o nouă literă, litera a¹), cu următorul cuprins:

„a¹) Directiva 2014/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea de informații nefinanciare și de informații privind diversitatea de către anumite întreprinderi și grupuri mari, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 330 din 15 noiembrie 2014;”.

2. Punctul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„6. (1) Entitățile de interes public, menționate la art. 3 din ordin, cu excepția Fondului, întocmesc situații financiare anuale care cuprind:

- a) bilanț;
- b) cont de profit și pierdere;
- c) situația modificărilor capitalurilor proprii;
- d) situația fluxurilor de trezorerie;
- e) notele explicative.

(2) Fondul întocmește situații financiare anuale care cuprind:

- a) bilanț;
- b) cont de profit și pierdere;
- c) situația fluxurilor de trezorerie;
- d) notele explicative.

(3) Instituțiile menționate la art. 2 lit. d) din ordin întocmesc situații financiare anuale care cuprind:

- a) bilanț;
- b) cont de profit și pierdere;
- c) notele explicative.

(4) Situațiile financiare anuale constituie un tot unitar.”

3. După punctul 226 se introduce un nou punct, punctul 226¹, cu următorul cuprins:

„226¹. (1) Entitățile de interes public care, la data bilanțului, depășesc criteriul de a avea un număr mediu de 500 de angajați în cursul exercițiului financiar includ în raportul administratorilor o declarație nefinanciară care conține informații, în măsura în care acestea sunt necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției entității și a impactului activității sale, privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului și combaterea corupției și a dării de mită, inclusiv:

- a) o descriere succintă a modelului de afaceri al entității;
- b) o descriere a politicilor adoptate de entitate în legătură cu aceste aspecte, inclusiv a procedurilor de diligență necesară aplicate;

c) rezultatele politicilor respective;

d) principalele riscuri legate de aceste aspecte care decurg din operațiunile entității, inclusiv, atunci când este relevant și proporțional, relațiile sale de afaceri, produsele sau serviciile sale care ar putea avea un impact negativ asupra domeniilor respective și modul în care entitatea gestionează riscurile respective;

e) indicatori-cheie de performanță nefinanciară relevanți pentru activitatea specifică a entității.

(2) Dacă entitatea nu pune în aplicare politici în ceea ce privește unul sau mai multe dintre aspectele menționate la alin. (1), declarația nefinanciară oferă o explicație clară și motivată cu privire la această opțiune.

(3) Declarația nefinanciară menționată la alin. (1) conține, de asemenea, după caz, trimiteri și explicații suplimentare privind sumele raportate în situațiile financiare anuale.

(4) Informațiile referitoare la evoluții iminente sau aspecte în curs de negociere pot fi omise în cazurile excepționale în care,

potrivit avizului justificat în mod corespunzător al membrilor organelor de administrație, conducere și supraveghere, care acționează în limitele competențelor conferite de legislația națională și au o răspundere colectivă pentru avizul respectiv, prezentarea acestor informații ar aduce prejudicii grave poziției comerciale a entității, cu condiția ca aceste omisiuni să nu împiedice o înțelegere corectă și echilibrată a dezvoltării, performanței și poziției entității și a impactului activității sale.

(5) Pentru prezentarea informațiilor menționate la alin. (1), entitățile se pot baza pe cadrul de reglementare stabilit la nivel național, al Uniunii Europene sau la nivel internațional, cu precizarea explicită a acestora.

(6) Se consideră că entitățile care îndeplinesc obligația prevăzută la alin. (1) și-au îndeplinit obligația legată de analiza informațiilor nefinanciare prevăzută la pct. 225 alin. (3).

(7) O entitate care este filială este exonerată de obligația prevăzută la alin. (1) dacă entitatea respectivă și filialele sale sunt incluse în raportul consolidat al administratorilor întocmit la nivelul unei alte entități, în conformitate cu prevederile pct. 234.

(8) Auditorul statutar sau firma de audit are obligația de a verifica dacă s-a furnizat declarația nefinanciară menționată la alin. (1).”

4. La punctul 227 alineatul (1), după litera f) se introduce o nouă literă, litera g), cu următorul cuprins:

„g) o descriere a politicii de diversitate aplicate în ceea ce privește organele de administrație, conducere și supraveghere ale instituției referitor la aspecte cum ar fi, de exemplu, vârsta, genul sau educația și experiența profesională, obiectivele acestei politici de diversitate, modul în care a fost pusă în aplicare și rezultatele în perioada de raportare. Dacă nu se aplică o astfel de politică, declarația conține o explicație în acest sens.”

5. La punctul 227, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Auditorul statutar sau firma de audit își exprimă avizul referitor la informațiile pregătite în temeiul alin. (1) lit. c) și d) și verifică dacă au fost prezentate informațiile menționate la alin. (1) lit. a), b), e), f) și g).”

6. La punctul 229, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Prevederile prezentului punct nu se aplică în cazul declarației nefinanciare menționate la pct. 226¹ alin. (1).”

7. După punctul 234 se introduce un nou punct, punctul 234¹, cu următorul cuprins:

„234¹. (1) Entitățile de interes public care sunt societăți-mamă și care, la data bilanțului pe o bază consolidată, depășesc criteriul de a avea un număr mediu de 500 angajați în cursul exercițiului financiar, includ în raportul consolidat al administratorilor o declarație nefinanciară consolidată care conține informații, în măsura în care acestea sunt necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției grupului și a impactului activității sale, privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și a dării de mită, inclusiv:

a) o descriere succintă a modelului de afaceri al grupului;

b) o descriere a politicilor adoptate de grup în legătură cu aceste aspecte, inclusiv a procedurilor de diligență necesară aplicate;

c) rezultatele politicilor respective;

d) principalele riscuri legate de aceste aspecte care decurg din operațiunile grupului, inclusiv, atunci când este relevant și proporțional, relațiile de afaceri, produsele sau serviciile sale

care ar putea avea un impact negativ asupra domeniilor respective și modul în care grupul gestionează riscurile respective;

e) indicatori-cheie de performanță nefinanciară relevanți pentru activitatea specifică a entității.

(2) Dacă grupul nu pune în aplicare politici în ceea ce privește unul sau mai multe dintre aspectele menționate la alin. (1), declarația nefinanciară consolidată oferă o explicație clară și motivată în acest sens.

(3) Declarația nefinanciară consolidată menționată la alin. (1) conține, de asemenea, după caz, trimiteri și explicații suplimentare privind sumele raportate în situațiile financiare consolidate.

(4) Informațiile referitoare la evoluții iminente sau aspecte în curs de negociere pot fi omise în cazurile excepționale în care, potrivit avizului justificat în mod corespunzător al membrilor organelor de administrație, conducere și supraveghere, care acționează în limitele competențelor conferite de legislația națională și au o răspundere colectivă pentru avizul respectiv, prezentarea acestor informații ar aduce prejudicii grave poziției

comerciale a grupului, cu condiția ca aceste omisiuni să nu împiedice o înțelegere corectă și echilibrată a dezvoltării, performanței și poziției grupului și a impactului activității sale.

(5) Pentru prezentarea informațiilor menționate la alin. (1), societatea-mamă se poate baza pe cadrul de reglementare stabilit la nivel național, al Uniunii Europene sau la nivel internațional, cu precizarea explicită a acestora.

(6) Se consideră că o societate-mamă care îndeplinește obligația prevăzută la alin. (1) și-a îndeplinit obligația legată de analiza informațiilor nefinanciare prevăzută la pct. 225 alin. (3) și la pct. 234.

(7) O societate-mamă care este de asemenea filială este exonerată de obligația prevăzută la alin. (1) dacă societatea-mamă exonerată respectivă și filialele sale sunt incluse în raportul consolidat al administratorilor întocmit la nivelul unei alte entități, în conformitate cu prevederile pct. 234.

(8) Auditorul statutar sau firma de audit are obligația de a verifica dacă s-a furnizat declarația nefinanciară consolidată menționată la alin. (1).”

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 940918